

Dr. Selman Yavuz GÖKCE

**LİMİTED ŞİRKETTE ORTAKLARIN
BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	VII
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KAVRAM, BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ ve ŞİRKETLER HUKUKUNDA DÜZENLENİŞİ

I. BAĞLILIK KAVRAMI.....	3
A. TANIM ve TERMİNOLOJİ	3
B. HUKUKİ BİR KAVRAM OLARAK BAĞLILIK	7
II. BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	10
A. GENEL OLARAK.....	10
B. TANIM SORUNU	11
C. BİLEŞENLERİ	21
D. KAYNAĞI	25
1. Kanundan Doğan Bağlılık Yükümlülüğü.....	26
2. Hukuki İşlemden Doğan Bağlılık Yükümlülüğü	29
E. MUHATABI	35
F. TÜRLERİ.....	38
1. Genel Bağlılık Yükümlülüğü	38
2. Özel Bağlılık Yükümlülüğü.....	38
G. BENZER KAVRAMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI.....	39
1. Dürüstlük Kuralı.....	39
2. Güven İlişkisi.....	46

3. Özen Yükümlülüğü	48
4. Affectio Societatis	54
5. Eşit İşlem İlkesi	59
6. Compliance	64
III. ŞİRKETLER HUKUKUNDA BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	69
A. GENEL OLARAK	69
1. Şirket Kavramı	70
2. Şirket Sözleşmesi	73
3. Ara Değerlendirme	74
B. ŞAHİS ŞİRKETLERİNDE BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	76
1. Adi Şirket	77
a. Genel Olarak	77
b. Bağlılık Yükümlülüğü	80
2. Kollektif Şirket	83
a. Genel Olarak	83
b. Bağlılık Yükümlülüğü	85
3. Komandit Şirket	89
a. Genel Olarak	89
b. Bağlılık Yükümlülüğü	90
C. SERMAYE ŞİRKETLERİNDE BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	92
1. Anonim Şirket	93
a. Genel Olarak	93
b. Bağlılık Yükümlülüğü	96
2. Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket	102
a. Genel Olarak	102
b. Bağlılık Yükümlülüğü	103
D. KOOPERATİFLERDE BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	104
1. Genel Olarak	104
2. Bağlılık Yükümlülüğü	106

İKİNCİ BÖLÜM
ORTAKLARIN BAĞLILIK
YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN ÖNEM ARZ EDEN
HUSUSLARI

I. GENEL OLARAK.....	109
II. HÜKÜMLERİN TANITILMASI.....	110
A. YÜKÜMLÜLÜĞÜN KAYNAĞI.....	110
1. Hukukumuzda	110
a. 6762 sayılı eTK Dönemi.....	110
b. 6102 sayılı TTK Dönemi.....	111
2. Mevaz İsviçre Hukukunda	114
3. Alman Hukukunda.....	117
4. İngiliz Hukukunda	120
B. HÜKMÜN HUKUKİ NİTELİĞİ, ÖNGÖRÜLME NEDENLERİ ve FONKSİYONU	121
1. Hukuki Niteliği	121
2. Öngörülme Nedenleri.....	126
3. Fonksiyonu.....	128
C. YÜKÜMLÜLÜĞÜN ORTAKLARIN DİĞER BORÇLARI ARASINDAKİ YERİ.....	129
III. BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN DÜZENLENİŞ ŞEKLİ.....	132
A. KANUNDAN KAYNAKLANAN BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	132
B. HUKUKİ İŞLEMDEN KAYNAKLANAN BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ	133
1. Şirket Sözleşmesi ile Düzenlenen Bağlılık Yükümlülüğü	133
a. Kapsamı.....	135
b. Şirketin Kuruluşunda veya Şirket Sözleşmesi Değişikliğiyle.....	137
2. Pay Sahipleri Sözleşmesi ile Düzenlenen Bağlılık Yükümlülüğü.....	139

IV. BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN GENEL KAPSAMI	141
A. ÖN AÇIKLAMALAR	141
B. KİŞİ BAKIMINDAN KAPSAMI	141
1. Yükümlülüğün Muhatabı	142
a. Ortaklar	142
(1). Genel Olarak	142
(2). İntifa Hakkı Sahibi	148
(3). Rehin Hakkı Sahibi	150
(4). Ortağın Temsilcisi	151
b. Müdür Ortak	152
(1) Ön Açıklamalar	152
(2) Müdürlerin Bağlılık Yükümlülüğü	154
(3) Ortağın ve Organın Bağlılık Yükümlülüğünün Kişisel Uygulama Alanının Örtüşmesi	155
c. Şirket	159
2. Yükümlülüğün Lehtarları	160
a. Şirket	160
b. Ortaklar	161
C. KONU BAKIMINDAN KAPSAMI	165
1. Genel Olarak	165
2. Gözetilecek Menfaatler	167
a. Şirket Menfaati	167
(1) Kavram	167
(2) İçerik	174
(a) İşletme Konusu	174
(b) İşletme Konusunun Fiilen Faaliyet Gösterilen Alana Hasredilmesi	176
(c) İşletme Konusunun Değişmesi	180
(3) Ara Değerlendirme	182
b. Ortağın Menfaati	183
c. Diğer Menfaatler	185

3. Menfaatlerin Gözetilmesi.....	186
a. Genel Olarak	186
b. Şirket Menfaati.....	188
(1) Ortağın Şahsi Menfaatlerini Doğrudan İlgilendiren Haklarda.....	190
(2) Ortağın Şahsi Menfaatlerini Doğrudan İlgilendirmeyen Haklarda.....	193
c. Ortağın Menfaati	195
d. Ara Değerlendirme	197
4. Sınırları ve Yoğunluğu	198
a. Genel Olarak	198
b. Sınırların ve Yoğunluğun Tespitinde Dikkat Edilecek Hususlar	200
(1) Şirketin İç Düzeni.....	200
(2) Ortaklık Mevkiileri	203
(a) Çoğunluk Ortak/Ortaklar.....	204
(b) Azınlık Ortak/Ortaklar.....	205
D. SÜRE BAKIMINDAN KAPSAMI	207
1. Başlangıcı	208
a. Genel Olarak	208
b. Ortaklık Öncesi Dönem	211
2. Sona Ermesi.....	212
a. Genel Olarak	212
b. Ortaklık Sonrası Dönem.....	219
E. YER BAKIMINDAN KAPSAMI	220
1. Genel Olarak	220
2. Limited Şirketin Faaliyet Alanı.....	221
V. BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN KAPSAMININ DEĞİŞMESİ ve BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN ÇÖZÜLMESİ.....	224
A. KAPSAMIN GENİŞLEMESİ.....	224
B. KAPSAMIN DARALMASI ve ÇÖZÜLMESİ.....	228

VI. BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN ÖZEL GÖRÜNÜM BİÇİMLERİ.....	235
A. SIR SAKLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	236
1. Genel Olarak	236
2. Kapsamı.....	241
B. İŞ FIRSATI DOKTRİNİ	245
1. Genel Olarak	245
2. Kapsamı.....	251
C. REKABET YASAĞI	253
1. Genel Olarak	253
2. Kapsamı.....	257

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜNE
AYKIRILIĞIN HUKUKİ SONUÇLARI

I. GENEL OLARAK.....	263
II. USUL HUKUKU BAKIMINDAN SONUÇLARI	264
A. AÇILABİLECEK DAVALAR	264
1. Eda Davası	264
2. Müdahalenin Men'i Davası.....	267
3. Tespit Davası	269
4. Hukuka Aykırı Durumun Ortadan Kaldırılması Davası	271
B. TARAFLAR.....	272
1. Davacı	272
a. Şirket.....	272
b. Ortak.....	273
2. Davalı	279
C. GÖREVLİ ve YETKİLİ MAHKEME	279
D. ZAMANAŞIMI.....	281

III. MADDİ HUKUK BAKIMINDAN GENEL SONUÇLARI	282
A. ORTAĞIN SORUMLULUĞU.....	282
B. MÜDÜR ORTAĞIN SORUMLULUĞU	284
C. CEZA KOŞULU	286
D. İŞLEMİN ŞİRKET ADINA YAPILMIŞ SAYILMASI veya MENFAATİN ŞİRKETE AKTARILMASI.....	289
IV. ŞİRKETLER HUKUKU BAKIMINDAN ÖZEL SONUÇLARI.....	291
A. ÖN AÇIKLAMALAR	291
B. MÜDÜR ORTAĞIN YETKİLERİNİN SINIRLANDIRILMASI ve AZLİ.....	292
1. Azil	292
2. Müdür Ortağın Yetkilerinin Sınırlandırılması.....	293
C. ORTAĞIN ŞİRKETTEN ÇIKARILMASI ve DİĞER ORTAKLARIN ÇIKMASI.....	295
1. Ortağın Çıkarılması.....	295
2. Diğer Ortakların Çıkması.....	299
D. ŞİRKETİN HAKLI SEBEPLE FESHİ	302
E. BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜNE AYKIRI OY KULLANILMASI NEDENİYLE GENEL KURUL KARARININ İPTALİ.....	307
SONUÇ ve DEĞERLENDİRME.....	311
KAYNAKÇA.....	319